

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

дошкільного віку та молодшого шкільного віку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.09. Кривий Ріг, 2002. 20 с.

6. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академвидав, 2004. 456 с.

7. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ: Абрис, 1997. 416 с.

8. Тарасенко Г. С. Підготовка майбутніх педагогів до реалізації наступності дошкільної і початкової освіти (контекст пошуку оновлення методологічних та методичних засад. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Вінниця: ТОВ «Нілан – ЛТД» 2015. С. 9–15.

Ничипорчук Г. П.,

здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»
спеціальності 013 Початкова освіта

Рівненського державного гуманітарного університету

ДИТЯЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ У ВИХОВНІЙ СИСТЕМІ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Дитяче громадське об'єднання – це об'єднання громадян віком від 6 до 18 років, метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на реалізацію і захист своїх прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів, які не суперечать законодавству, та соціальне становлення як повноправних членів суспільства [2].

Особливості виховання школярів в дитячих громадських організаціях та об'єднаннях досліджується вітчизняними вченими різнобічно й багатоаспектно. Наприклад, проблемі формування світоглядної позиції особистості і умовах дитячого об'єднання присвячені роботи О. Безпалько, О. Касьянової; соціальної ініціативності в дитячих об'єднаннях – Т. Окушко; громадянського становлення дітей та підлітків – Т. Ціпан; лідерської позиції дітей і підлітків – Ж. Петрочко та інші.

Як самостійний інститут виховання, дитяче громадське об'єднання може діяти на базі будь-якого закладу освіти: загальної середньої, позашкільної, на базі підліткових клубів за місцем проживання

Вчені Охрімчук Р., Шелестова Л., Кравченко О. вирізняють такі рівні включеності дитячих громадянських об'єднань до виховної системи школи:

– *об'єднання на базі закладу освіти* – дитячі об'єднання працюють відповідно до самостійної виховної програми, дотримуючись принципу «етики співпраці» та інформування закладу освіти, суб'єктів освіти про діяльність засобами соціальних мереж, в т.ч. й сайтів закладу освіти, месенджерів, батьківських зборів тощо (прикладом таких об'єднань є Скаутські організації і об'єднання);

– *символічна участь* – інформація про діяльність дитячого об'єднання доступна і у віртуальному форматі, і у реальному житті закладу освіти; члени дитячих об'єднань беруть участь у шкільних справах, але певною мірою як самостійні суб'єкти (наприклад, дитячі і підліткові об'єднання, що функціонують за місцем проживання);

– *реальні повноваження* – можливість участі керівників та членів дитячих об'єднань у процесі розробки та реалізації виховних програм школи з урахуванням

власних функцій життєдіяльності об'єднання; включення школярів до програми діяльності дитячого об'єднання за інтересами, в обговорення результатів життєдіяльності закладу освіти загалом (наприклад, дитячі об'єднання за інтересами);

– *партнерство* – можливість спільної реалізації виховних програм школи і дитячого об'єднання у межах договору про соціальне партнерство; рівноправність дитячого об'єднання та школи у прийнятті рішень щодо реалізації виховних програм (наприклад, дитяче об'єднання всеукраїнського рівня «Екологічна варта») [4].

Різновидом дитячого громадського об'єднання є дитячі об'єднання за інтересами, які, як правило, функціонують на базі закладів загальної середньої освіти, і забезпечують розвиток задатків і здібностей школярів: навчальних, художньо-естетичних, ділових, спортивних тощо.

Виховний потенціал дитячого об'єднання – розглядається вченими як певна цілісність соціально-психологічних чинників, що зумовлюють потреби особистості в життєдіяльності об'єднання, у визначенні позиції суб'єкта пізнання, діяльності, спілкування, права, творчості, саморозвитку тощо [1].

Вчені Окушко Т., Петрович Ж., Чиренко Н., Шпиг Н., Пашенко О. виховний потенціал дитячих об'єднань вбачають: в оволодіння школярем соціального досвіду; участі школяра у суспільно-корисній діяльності об'єднання, закладу освіти, місцевої громади; самореалізації школяра засобами вибору виховної програми, за якою працює дитяче об'єднання; розвитку навичок та вміння працювати в команді (на сьогодні є досить актуальним в життєдіяльності суспільства); набуттю дитиною реального досвіду участі в діяльності органів дитячого або

учнівського самоврядування; набуттю досвіду управління дитячим об'єднанням шляхом його участі в управлінні і самоформуванні лідерської позиції; формуванні почуття приналежності до колективу об'єднання; формуванні почуття патріотизму та громадянської засобами символіки дитячого об'єднання (закони, пісня, гасло, атрибути, символи, ритуали, церемонії, що визначають субкультуру об'єднання); розширенні позитивного соціального та культурного простору життєдіяльності, що знижує рівень агресії дітей та їх деструктивної поведінки [3].

Суспільству та державі потрібні соціально активні, зрілі особистості, патріоти своєї країни. Саме дитячі громадські об'єднання як початковий ступінь демократії допомагають виховувати особистість, закладаючи потенціал творчості та лідерства.

Список використаних джерел

1. Дитячі громадські організації України на захисті прав та інтересів дітей (2004). *Початкова школа. № 8*. С.11–16.
2. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації та об'єднання». URL: [Про молодіжні та дитячі гром... | від 01.12.1998 № 281-XIV \(rada.gov.ua\)](http://rada.gov.ua)
3. Окушко Т., Петрочко Ж., Чиренко Н., Шпиг Н., Пащенко О. та ін. (2015). *Формування соціальної ініціативності підлітків у дитячому об'єднанні: монографія*. 2015. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 318 с.
4. Охрімчук Р., Шелестова Л., Кравченко О. (2006). *Дитячі об'єднання України у вимірах минулого та сучасного: Довідник-посібник*. Луганськ: Альма-матер, 2006. 256 с.